

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razumno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računani naročnino z ozirom na višokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. seprodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer. Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 26.

V Ptuj v nedeljo dne 26. junija 1910.

XI. letnik.

Desetletni jubilej „Štajerca“.

Dne 1. julija t. l. bode 10 let, odkar je naša v Ptuj v najskromnejši obliki prva številka „Štajerca“, ki je danes najbolj razširjeni ljudski neodvisni list na Slovenskem. Deset let boja z najgršimi, brezobzirnimi nasprotniki leži za nami; deset let pridnega dela za zboljšanje gospodarskih razmer, za politično izobraženost smo prehodili... Gotovo bode našim naših zvestih prijateljev in soboriteljev gro od veselja utripalo, ko začujejo to veselo vest! Saj bi bil vendar naš „Štajerc“ za kmete in obrtnike naravnost navdušen zagovornik! Saj se vendar ravno naš list nikdar ni bal nasprotnikov, kadar se je bilo treba boriti za vlogo ljudstvo...

Od zmage do zmage smo korakali v teh desetih letih. Naprej, — to nam je bilo vedno geslo! In ne grožne ne zasmehovanje nasprotnikov nas ni moglo ustaviti! Več kot dvajset letov so prvaški hujšakači edino proti „Štajercu“ nastopili, — a vsi so žalostno poginili. Mi pa gremo veselo naprej...

Za danes hočemo le omeniti, da bomo ta 10 letni jubilej praznovali na poseben način. Kakor smo že poročali, izdali bomo 1. julija veliko posebno številko „Štajerca“. Taška bode ta številka na finem papirju v dveh barvah. Obsegala pa bode najmanj 12 strani ter 10 slik. Popisali bomo tudi potanko naše delo tekom teh desetih let. Sploh bode jako veliko zanimivega gradiva. Vkljub temu pa bode ta številka le 6 vinarjev košala. Upamo tedaj, da bode vse po nje poseglo, kar ljubi naše ljudsko delo! Napravili bomo še enkrat tako veliko naklado, kakor po navadi. Kdor hoče več iztisov zvesti, ta naj nam to pravočasno sporoči.

Pa še nekaj: **Nedelja, dne 3. julija naj bode „Štajerčevi“ dan.** Vsak pravi, zvesti naročnik naj si stavi ta dan nalogo, da bode najmanj enega novega naročnika pridobil. Naši zaupniki pa naj napravijo pole in nabirajo nove naročnike. Ako se le malo potrudijo, gotovo dobijo ta dan par tisoč novih odjemalcev našega „Štajerca“. In s tem bi napravili velik korak naprej. S tem bi lahko list povečali in izboljšali! Kdor ima torej srce in ljubezen za kmetsko stvar, ta naj to nedeljo nabira novih naročnikov „Štajerca“! Zahtevajte zlasti od gostilen, brivnic in kavaren, kjer zahtevate, da se naročijo na naš list. Ne hodite v krčme in lokale, kjer ni „Štajerca“. Zahtevajte od trgovcev, da inzerirajo v „Štajerca“. Z eno besedo: **delujte resno in nevstrašeno, da se list „Štajerc“ razširi.**

V slogi je moč... Vsi skupaj združeni na delo!

Politični pregled.

Naš cesar odpotoval je v Budimpešto, da se udeleži otvoritve novo izvoljenega državnega zbora. Sprejemal je bil veličasten; m. dr. se je udeležilo sprejema tudi 50.000 šolskih otrok. Cesarja pozdravila sta ministerski predsednik in župan. Vse je v zastavah.

Anarhisti na Češkem so se pričeli zopet pojavljati. V Moravski Ostravi se zgodijo vsak dan zahrbtni napadi na uradnike in inženirje rudnika. V Reichenbergu so napravili preiskavo pri anarhističnem listu „Proletariat“ in so mnogo spisov zaplenili.

Španski kralj Alfonz je glasom poročil težko obolel.

Dopisi.

Iz Ptujske gore. Marsikdo se pri nas čudi, kako je bilo mogoče, da so „narodovci“ tako korajžno tukajšnega posestnika zaprli. Naj sledeče vrste razjasnijo: — I. Že odšli titularni vahtmajster Planinc se je vsake od „narodnjakov“ iztuhtane slovesnosti in veselice udeležil. Leta 1908 se je pri nas sestavil odbor, kateri bi naj denarje pobiral, da se ob priliki 60 letne vlade našega presvitlega cesarja postavi spomenik. Pri prvi seji se je sklenilo na predlog našega župnika, da naj bo na spomeniku mednarodni napis, kar je tistokrat bilo vsem adom prav. Na ta program so se tudi nabiralne pole naredile in se denar pobiral. Planinc je na ta način po 20 K od enega samega „Štajercijanca“ dobil. A tako je prišlo, da njemu ni dala narodnjaška vest miru; zatoraj pravi Topolovec, Gojkovič, Kupčiču in Klemenčiču: Denarjev imamo dovolj, „Štajercijance“ smo le na lim dobili, da so nam z denarjem pomagali, sedaj pa naredimo narodnjaški napis... Če to ni resnica, zakaj pa ni stopil javno iz spomeniškega odbora, ko se je pri drugi odborovi seji sklenilo slovenski napis, kakor so to drugi 4 odborniki storili?! Govorilo se je tisti čas, da je sploh bil Planinc prvi povzročitelj, da se je napis predrugačil (Priče so uredništvu znane.) II. Planinc je bilo znano, da je „Štajercijanec“ Repa z sosedom v prijateljstvu. To pa ni šlo njemu v glavo. Zatoraj je iztuhtal sledečo hinavščino: Neko jutro pokliče gospo nekega posestnika v kancijo ter ji pravi: Repa Vas je zatožil, da ste sinoči prestopili redarstveni red: zatoraj Vas moram glavarstvu naznaniti. — Ta manever je bil samo zato napravljen, da bi med sosedoma sovraštvo naredil. Repa pa še sploh ni nikoli pri žandarjih koga zatožil! III. Pred par leti je tukajšni žandar Stokojnik vzel pištolo farovškemu hlapcu, ker je ta za Velikonoč streljal; postajevođa Planinc pa je pištolo čez par dni hlapcu nazaj dal, samo zato ker je služil v farovžu. Zakaj pa drugi fantje niso svojih pištol nazaj dobili, akoravno so jih jim žandarji vzeli? IV. Da je Planinc tudi v službi pijančeval, so tudi priče uredništvu znane! V. Da je Planinc ravno taki hujšakaši „narodnjak“ bil, kakor so Klemenčič, Kupčič, Gojkovič in Topolovec, kaže dejstvo, ko se je izrazil, da je za moralne reči Klemenčič zelo dober (?) (Tudi tukaj so priče uredništvu znane.) VI. Planinc se je sam izrazil, da vè za vsakega človeka, kateri je bil dne 1. majnika v Repovi gostilni. Mi vprašamo Planinca, zakaj se je Repova gostilna pod narodnjaško vohunstvo postavljala? Morebiti zato, da se lahko gosti glavarstvu ovadijo, brez da bi bila kaka „erhebunga“ od žandarjev. VII. Iz tega vzroka je bilo več kot polovica ljudi po krivici toženih, da so baje vpili „aufviks“, za

kar tudi ima „Štajerc“ priče. Vprašamo javno, zakaj pa niso bili vsi ovajeni, kateri so vpili „živijo“? Ja šment, ali „živijo“ žihar samo narodovci vpijejo, pa ne „Štajercijanci“? Iz tega vzroka ni videl in ni slišal postajevođa Planinc, da so prišli dohtarji, njih šribarji in en par ptujskih „lerpobov“ — (sokoli) s palicami na Goro ljudstvo vznemirjati?! Ja, znani narodnjak se je večim ljudem s tepenjem grozil in v ta namen dvigal roko? Ja, ja, „Klemenčič je za moralne reči dober“, to je da vahtmajster Planinc simpatizira s hujšakašo narodnjaško politiko!! VIII. Čez 20 let je bil eden tukajšnih posestnikov kot žandarski frizér. Od 1. majnika t. l. pa ni več; to pa pač iz tega vzroka, ker je bil pri Repi v krčmi! IX. Vahtmajster Planinc je večkrat v narodnjaških gostilnah popival do 2. ure po polnoči; to je bilo bržčas postavno? Ako pa je imel napreden krčmar le četr ure „čez uro“, se ga je ovadilo. X. Obeno je znano, da so bile napredne krčme bojkotirane od žandarjev in sicer Repova, Jagodičova in Schwarzmigova. Eden od žandarjev pa ni porajtal na bojkot, je moral Goro zapustiti in ko je čez nekaj časa prišel na Goro na „urlaub“, ga je Planinc aretirail, baje zato, ker se ni hotel pri Planincu meldati. Več let je preje na Gori služboval, ga je tedaj gotovo poznal, ali pregrešil se je pri Planincu, da je tudi v naprednih gostilnah bil. To je bil vzrok, da se aretirail in v Ptuj žene. Čujemo, da imajo žandarji kolegijalno zvezo med seboj; le-ta je veljala za Planinca samo za narodnjaške pristaše. XI. Tit. vahtmajster Božič je Repeta v njegovi lastni hiši vlačil za rokav in vpil, da naj vzame fano doli. Vprašamo s kako pravico? Ako ga Jurček vzame za asistenco, tedaj še gotovo nima pravice, da bi posestnike v njegovi hiši vlačil s kota v kot in vpil nad njim. Kaj se hoče, ko se iz tega vidi, da je tudi njemu narodnjaška kri zavrela, ko je videl na Repovi hiši lepo fano iz žakljev. Da pa ta čedni žandar v službi popiva cele noči in celo čako izgubi, ima „Štajerc“ priče na razpolago. — Ker smo se naveličali, da bi nas taki partajični žandarji še zanaprej sekirali in nas toževali, zato smo dali cele okolščine v javnost, da nas oblast obvaruje daljšega nasilstva! Mi nismo žandarjem nikoli nasprotni, ako svojo službo nestrankarsko izvršujejo. Ali taki posamezniki kakor Planinc jemljejo s svojim nastopanjem ljudstvu zaupanje do orožništva. Zato naj oblast vmes poseže in vse potrebno stori, da Planinci ne bodo škodovali ugledu orožništva. Postava mora za vse veljati!

Dramlje. (Župnik Ogrizek iz Dramelj in njegova žlahta). Pregovor pravi: Enemu norcu niti sedem modrijanov odgovarjat ne more. Zato se že tudi „Štajercu“ ni več vredno dozdevalo, se z nepresežnim in nepoboljšljivim zvijačem Ogrizkom pečati. A zdaj pa ta in njegova žlahta modruje, da „Štajerc“ zato molči, ker mu je Ogrizek laži dokazal in zato mora vse stroške poplačat, dočim je Ogrizek zmagal in našel popolno zadoščenje, kar je on v „Slov. Gosp.“ že naprej prorokoval, ter pozneje še bolj razglaševal. Resnično, Ogrizek nadkriljuje vsakega farizejca. Maščevalka — usoda pa je vendar hotela, da je vsaj do ene porotne obravnave prišlo, kjer je Ogrizek pri polni sobi poslušalcev svoje „svete

Danes teden praznujemo 10 letni jubilej „Štajerca“.